

RANINDER SINGH AND ANOTHER v. STATE OF PUNJAB 1
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)

(21) ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(22) ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਿਛਲੀ ਉਜਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰੁ. 20,000 (ਰੁਪਏ. ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(23) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਐਮ. ਐਮ. ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਬੀਨਾ ਜੇ. ਜੇ

ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਇਲ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਖੋਸਾ ਪਾਂਡੇ, -ਪੀ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2007 ਦਾ CWP ਨੰ. 15358

5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ. 226—ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 — S. 9(1)
 (a)- ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਐਸ-8 ਫ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 7 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਸਲ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਰਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ—ਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58(ਐਫ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਰਗੇਜ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ - ਆਡਿਟ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ - ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮੋਗਾ ਦੀ ਸਾਲ 2005 ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਘਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਮੁਕੁਲ ਅਗਰਵਾਲ ।

ਚਾਰੂ ਤੁਲੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

ਐਮ.ਐਮ.ਕੁਮਾਰ, ਜੇ

(1) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-2) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਕਲੈਕਟਰ, ਮੋਗਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ, 1899 (ਸੰਖੇਪ 'ਐਕਟ' ਲਈ)। 11 ਸਤੰਬਰ, 1979 (ਆਰਐਲ) ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਰਗੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਘਾਟ. 1,39,800 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਫਰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਓਰੀਐਂਟਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਧੌਲੇ ਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਮੋਗਾ (ਸੰਖੇਪ 'ਬੈਂਕ' ਲਈ) 80 ਲੱਖ (30 ਲੱਖ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ + ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਸੀ। ਬੈਂਕ। ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਦਾ ਵੇਰਵਾ 27 ਦਸੰਬਰ, 2000 ਰਜਿਸਟਰਡ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਟਾਈਟਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, - ਵਸੀਕਾ ਨੰਬਰ 5394 ਦੁਆਰਾ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮੋਗਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ। 2,25,000 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ, ਮਿਤੀ 27 ਦਸੰਬਰ, 2000 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ, - ਵਸੀਕਾ ਨੰਬਰ 4924 ਰਾਹੀਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮੋਗਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। 1,55,000 ਅਨੁਸੂਚੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-1) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਮੌਰਗੇਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 18 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਡਿਟ ਨੇ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ, - ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਡਿਟ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ। 1,39,800 ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮੋਗਾ-ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਕਲੈਕਟਰ, ਮੋਗਾ-ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ 20,200 ਰੁਪਏ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 7 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਰਗੇਜ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਰਗੇਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੈਂਪ

ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ (1) (ਏ) 1,39,800 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪੈਰਾ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮੋਗਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਟੈਂਪ ਆਡੀਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸਾਲ 2005 ਦੇ ਆਡਿਟ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਮੀ ਪਾਈ ਸੀ। 1,39,800 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1,39,800, ਮਿਤੀ 18 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਓਰੀਐਂਟਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕਾਮਰਸ, ਧੱਲੇ ਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਤੋਂ 8,000,00. ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਸੀ.ਏ. 11/99-S9/79/14885A, ਮਿਤੀ 7 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਮੋਰਟਗੇਜ ਡੀਡ 'ਤੇ 2% @ 2% ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ @ 1% ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ, ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੋਰਟਗੇਜ ਡੀਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ , ਮਿਤੀ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ , ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 1,39,800 ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਮੀ ਵਜੋਂ ਆਡਿਟ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਕੀ ਮੈਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ;) ਸੀਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 7 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਡਿਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। . ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਡਿਟ ਵਿੱਚ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1,39,800, ਫਿਰ ਸਿੱਟਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰ ਲੋਕੇਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 11 ਸਤੰਬਰ, 1979 (ਆਰ-1) ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਡ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਯੋਗ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਮੁਆਫ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਡੀਡ 'ਤੇ।

RANINDER SINGH AND ANOTHER v. STATE OF PUNJAB 5
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)

(4) ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਾਰੂ ਤੁਲੀ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 11 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣਯੋਗ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 11 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਸਿਰਫ ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ, ਨਦੀਨਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਬੀਜਾਂ 'ਤੇ ਫਸਲੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ।

(5) ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ TP ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 58(f) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਟਾਈਟਲ-ਡੀਡਜ਼ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

58(f) ਟਾਈਟਲ-ਡੀਡਜ਼ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ : ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, , ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ, ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"

(6) ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58(ਐਫ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈੱਡਕੁਆਟਰਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ GSR 88/CA.4/1882/S.58/75, ਮਿਤੀ 28 ਅਗਸਤ, 1975 ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬਲਾਕ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ,—ਸੂਚਨਾ ਨੰ. SO 31/CA.4/1882/S.58/79, ਮਿਤੀ 23 ਜੂਨ, 1979 ਦੇ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਉਸ ਮੌਗਾ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। TP ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 (f) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1950 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਰਫ਼ਪਾਲ ਮਹਾਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਦਾਰੂਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਈਆਂ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ

ਅਤੇ ਰਿਣਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਰਿਣਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਸੌਂਪੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਣਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 58 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ S. 58 (f), TP ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਕਸਬਿਆਂ (ਕਲਕੱਤਾ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ "ਉਸਦੇ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਲੈਣਦਾਰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਬਣਾਓ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਧਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ S. 59 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇ, ਭਾਵ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਬੂਤ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੋਵੇਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲੇ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਚਾਰਜ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਐੱਸ. 17, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। 1908, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਧਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ। ਸਮਾਂ ਕਾਰਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੈਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਬਲਾ ਸੁੰਦਰਾਚਾਰਿਆਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਅਈਅਰ, 58 ਆਈਏ 68 : (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (18) 1931 ਆਰ.ਸੀ. 36) ਜਾਂ, ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰੀ ਸੰਕਰ

RANINDER SINGH AND ANOTHER v. STATE OF PUNJAB 7
AND OTHERS (M.M. Kumar, J.)

ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਵਾਂਗ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਾ, 66 IA 184 : (AIR (26) 1939 Pc 167. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ: ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ, ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਣ ਲਈ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ” (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

(7) ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਲੇਖ ਰਾਮ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ TP ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58(f) 'ਤੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਆਇਆ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਫ਼ਪਾਲ ਮਹਾਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜੋ ਟਾਈਟਲ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਬਕਾ ਐੱਸ. 7(a) ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਚਾਲਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੈਰਾ 8 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ 'ਤੇ ਪੱਤਰ.

7(a) ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਧਾਰ ਲਈ ਜਾਂ ਉਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਮੂਲ ਰਕਮ ਕੀ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। 7(a) ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਬਕਾ. 7(a) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(8) ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਐਸਐਮ ਐਸੋਸ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ-ਦੱਸੇ ਗਏ

ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਿਮਟਿਡ (3) ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2007 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 3533) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 30 ਅਗਸਤ, 2007 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(9) ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਛਪਾਲ ਮਹਾਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਘੋਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬ ਸਾਲ 2005 ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮੋਗਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਗਾਊਂ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਘਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(10) ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਕਲੈਕਟਰ, ਮੋਗਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-2) ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 2007 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-4) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। , ਫਿਰੋਜ਼ਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

RANINDER SINGH AND ANOTHER v. STATE OF PUNJAB 9
AND OTHERS (*M.M. Kumar, J.*)

ਐਮ. ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਬੀਨਾ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

CWP, 2007 ਦਾ ਨੰਬਰ 10119

28 ਮਈ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ. 21 ਅਤੇ 226—ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 — ਐੱਸ. 438—ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ — ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨਾ — ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਆਸੀ ਰੀਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ — ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ — ਹੋਲਡ, ਹਾਂ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਆਸੀ ਰੀਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੇ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ